

Karácsonyi szám

BORSSZEM JANKÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ: MOLNÁR JENŐ

BUDAPEST, 1928 DECEMBER 20 * 36. (3111) SZÁM * HATVANEGYEDIK ÉVFOLYAM

A Népszövetség karácsonya

Briand és Chamberlain: Mi az?... Hiszen ez nem görögtűz! Ezek szószerint veszik a karácsonyfa meggyújtását...

Ára 50 fillér

Hóhullás

Égi lepkék szárnyra kelnek —
Könnyű pelyhek
— Menny alatt és föld felett —
Légi táncot lejtének...

Álom-tisztán, hófehéren.
Észrevétlen
Lebben milljom, lenge pár,
Mint egy pajkos karnevál...

Habruhában, fényruhában,
Kackiásan
Forgolódnak, ringanak —
Zajtalan tündéresapat...

Sima padlón megvonagló,
És iramlón
Átcikázna nesztelen —
Mámorító estelen...

Szende bájjal, szomjú vággyal
Párosával
Szétszóródnak s perc alatt
Újra összerajzanak...

Körbe-körbe lángok gyúlnak,
Köd-borúnak
Helyén — tenger mécsvilág
Ring, mint csillagmiriád...

Fényövezte bálterembe
Halk ütemre
Lantot vernek valahol —
Csábos, zengő zene szól...

S a víg párok egyre járják
Farsang táncát —
Szűz uszályuk: tejfehér,
S lassan-lassan lejobb ér...

És hajnalra hűlő vággyal,
Lankadt szárnyal,
Haldokolva — roskatag
Lápvirágra omlanak...

Vályi Nagy Géza

Uram, bocsáss meg...

Kedves Borsszem Jankó! Két héttel ezelőtt egy vidéki utamon megtekintettem egy régi templomot. A homlokzaton ez a bibliai idézet állt: „Uram, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit cselekesznek!” A napokban ismét arra jártam és meglepődve vettem észre, hogy a homlokzat egy nagy vázsondarabbal van letakarva. Megkérdeztem az egyháztitót, mi ennek az oka?

— Tetszik tudni, — felelte — máma három esküvő is volt.

— VAJJON A TÖBBI AMERIKAI ÁLLAM IS BOLÍVIA UTÁN KELLOG?

62-ik évfolyamába lép a Borsszem Jankó

Még néhány nap — és 62-ik évfolyamába lép a BORSSZEM JANKÓ.

Hatvanegy kötet: micsoda gazdagsága magyar elmésségnek, tréfás jókedvnek, humornak, szatírának — írásban és képben!

Az angol irodalmon kívül, amely a „Punch” nevezetes évfolyamait adta a világnak, nincs egyetlen olyan nemzet a földkerekségen, amely a magasabbrendű élelápírás terén a BORSSZEM JANKÓ kincses multjával, kortörténeti értékével vetekedhetnék. Hiszen már évtizedek óta valóságos forrásműve a mi hatvanegy kötetünk történelmének, krónikás irodalomnak. Magyarország (sőt Ausztria és a középeurópai országok) államférfiai, nagy hadvezérei, költői, művészei abban a formában élnek ma is, ahogy a BORSSZEM JANKÓ híres rajzoló megalkoták. Alakjaink a köztudatba mentek át, neveik típusok és jellemek fogalmai lettek. Anekdotáink?... Ötleteink?... Hat évtized legkiválóbb magyar írói, humoristái s az egész magyar értelmiség hordották össze ezt a példátlanul gazdag anyagot. Hány százszor és ezerszer jelentek meg a kitalálásuk óta itt is, ott is, bejárva újra meg újra az országot, a nagyvilágot. Hogy kisajátították és még rikítóbb színben a maguk tollai gyanánt tüzték ki mások: istenem, ez a dolgok rendje. Ami valódi értéke a szellemnek, az köztulajdonná válik.

Idősb Andrássy Gyula gróf és Deák Ferenc alapították a BORSSZEM JANKÓ-t, amelynek mindössze három szerkesztője volt: Ágai Adolf (Csicseri Bors), a felejthetetlen nagymester, Lipcsey Ádám és Molnár Jenő, aki idestova húsz éve, hogy e lap szellemi vezetője. (A kitünő Heltai Jenő pár hónapig szintén szerkesztette a Borsszem Jankót.) Az illusztrátorok avant-garde-jából ma már csak az egyetlen Gáspár Antal, illusztris művészeti főmunkatársunk ünnepli velünk a 62-es fordulót. (Majr Henrik és Vértes Marcell külföldre kerültek.)

Egy évvel idősebb lett a BORSSZEM JANKÓ, csak hogy a lapok életében az öregség: érték. Csak az a szellemi termék öregedhetik meg, amelyben az ifjúság örök ereje, varázsa él. Fiatalos lendülettel vágunk neki az új évfolyamnak. A mögöttünk sorakozó magyar értelmiség megingathatatlan tábora ösztökél munkára, mert semmi egyebünk nincs, mint ennek a nagykulturájú közönségnek nem csökkenő, lelkes támogatása. De ez aztán mindennel felér.

A 62-ik év küszöbén köszöntjük hűséges olvasóinkat.

A szerkesztő

Sándor Pál tünődik

— Ha nem jártam volna személyesen Egyiptomban, még azt hinném, hogy Dániával határos. Ott is büzlök valami a „Futura”-ügy óta...

Pesti album

— A nagy Baross Gábor vasember volt. A taxis Baross Gábor „ilyen vas”-ember...

Karácsony a Dob uccában

Móricza megkérdezi a papjától:
— Papa, az Angyalka is antiszemita?
— Honnan veszed ezt a bolondságot? — mondja az apa.
— Mert a zsidógyerekek nem kapnak tőle karácsonyi ajándékot, csak a keresztények, — feleli Móricza.

TÁVIRAT

BOLÍVIA & PARAGUAY

Nem szégyellitek magatokat! Hát így kell viselkedni a szeretet ünnepeén?

KARÁCSONYI ANGYALKA.

Karácsony hetében

— Azért magának is jól jött ez a karácsonyi hét, úgy-e, Kardos úr?
— Azt elhiszem, hogy jól jött, bár a vevők jöttek volna így!

Id. Hombár Mihály védőbeszédeiből

Tekintetes kir. Törvényszék! Igaz ugyan, hogy védencem, Erdélyi Béla, Röser-diplomás doktor, több ízben azt a kijelentést tette bar- és baráti körben, hogy „Forgács Anna verve jó”, amiből a vád azt a következtetést vonja le, hogy védencem állandóan bántalmazta feleségét, azonban kérem figyelembe venni, hogy Forgács Anna színésznő volt és amikor védencem a rekrutínált kifejezést használta, tulajdonképpen a leghízelgőbb véleményét mondta feleségéről. Mert az, hogy „Forgács Anna verve jó”, annyit jelent, hogy Forgács Anna verve ellen senkisémet emelhet kifogást. Amint tudjuk is, hogy Forgács Anna kitünő vervevel adta elő szerepeit. Ennélfogva megdől a vád és ez alapon kérem védencem fölmentését.

Tünődések

Seiffensteiner Salamontul

Élt eccer o Dúnántúl edj híres rabbi, okinek oz ü híveivel elég sűrűn voltak kisebb-nagyobb esetepáték, omi különben másutt se nem ritka dolog. Edj pesti ember, omikor vendégségbe járt o rabbinál, megkérdezte tülle, milejenek általában o felekezeti viszonyok o városba. O tudós pap felelt: „O mogom részirül nem ponoszkodhatok. En itt o legjobb viszonyba vadjok oz üsszes felekezetekkel, — még o zsidókkal is.” — Oszposz ho megkérdeznék o gróf Klebelsberg miniszter oreságot, hodjan megelégedve von o parlamenti viszonyokkal, eztet mondhatná: „En a legjobb viszonyban vagyok minden parlamenti párttal, — még a kormánytámogató keresztény gazdasági párttal is.”

Mikor o Jankef Plattfűsz hosszabb időre elotazta, ezt mondta o házi-orvosának, oki oz ü beteg anyósát kezelte: „Dakterlében, ledjen szíves és vidjazzon az én anyósomra. Bánjon vele údj, mintha o saját maga anyósa lenne!” — Cince-conce o gráf Bethlen miniszterelnök oreság is mondhatta volna Laganoba o Briand-nok meg o Chamberlainnek, hodj próbálják meg eccer údj kezelni Csehországot és Romániát, mintha o toladon szomszédok lenne.

Bethlen albumába

Bordeauxi borban az igazság?...

Budapesti erkölcsök

Vadász Miklós, a Borsszem Jankó volt kitűnő rajzolóművészenek hagyatékát most állította ki a Nemzeti Szalón. Ebből az alkalomból közöljük Vadász Miklós egyik híres rajzát, amely lapunk 1905 március 5-iki számában jelent meg.

A költő —

és a könyvüagnök

SVENSKA
 Ön karcsú lesz, mint az agár!
 Ön könnyen táncol!
 Ön nyulánk küljöt nyer!
 Ön szép lesz!
 Ön rugalmas és hóhéher testet nyer!
 Ön fölényesen megjelenik!
 Ön nem lesz többé nevelteses!

EGY KURÁHOZ 6-8 FÜRDŐ VEENDŐ.

MINDEN PATIKÁBAN, DROGERIÁBAN, ILATZERTÁRBAN KAPHATÓ
 MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
 Mihály Ottó gyógyszerkereskedés
 Budapest VI. Podmaniczky-ú. 43. Tel: 422-44

Fedák Pöstyénbe megy?

— Hallottad? Fedák Sári állítólag Pöstyénbe készül.
 — Az istenért, mi baja?
 — Úgy tudom, *Hevesi* fájdalmai vannak.
 — Neked is ajánlom Pöstyént.
 — No hallod?...
 — Mert ép oly iszapos a humorod, mint a pöstyéni hőforrás.

Folkusházy a ruhatárban

Kedves Borsszem Jankó! Folkusházy Lajos a mult héten színházban volt. Előadás után a ruhatárosnő megkérdezte tőle:

— Szabad kérnem a számot!...
 — Sajnálom, — válaszolt Folkusházy szórakozottan — de már minden számot Barosséknak adtam.

A régi nóta

A paraguayi kormány a bolíviai kormányra, ez pedig amarra hártja a felelősséget a háború kitöréséért. Ejnye, de jól megtanulták odaát Dél-Amerikában az 1914-es leckét!

A demokrata klubban

— Kenéz Béla szerint az igazi demokráciának semmi köze sincs az általános titkos választójoghoz.
 — Ahogy az ő demokráciája kenéz!

Borsszem Jankó a színházban

Leventei Kardoss Mór: A Fedák drámai szerepben?... Erre már három év óta spórolok.

Leventei Kardoss Mór: Auf mein Ehrenwort, szebben sír, mint egy született nemzetiszínházi csatárnő.

Kardossné: Mit blamirozod magad, Morisz? Mi az, hogy csatárnő?

Kardoss: Schlacht, mein Kind, schlacht. De nem a Fedák.

Dr. Steinitz Gyula: Ezen a darabon úgy fog mulatni a közönség, mint a Rátkai Marci Hevesin, amikor őt akarta fölléptetni Hamletben.

Kardossné: Mit nem mond? Rátkai — Hamlet?

Dr. Steinitz: Na igen, mert most azon töpreng, drámai apa legyen-e vagy visszamenjen táncoskómikusnak.

Kardoss: Nézzetek... Makay Margit. Zum küssen. Egy darab cukor. És ezt a darabot vágják le a kartel-kritikusok!

Kardossné: Ki beszél itt kartelről? A kritika nem export-import, Morisz. Ott nincs kartel.

Kardoss: Ahogy te akkor a kritikát ismered! Sőt. Pont olyan, mint az export-import. Kiviszi, hogy X. Y. darabját előadják és behozza rá a közönséget, még ha akármilyen utolsó is az a darab.

Dr. Steinitz: Ne kritikáljuk a kritikát. Ez éppen olyan olcsó játék, mint maga a kritika.

Kardossné: Nini, a Gellért Lajos!... Na, végre, hogy látom! Nézze csak, Gyuszi, olyan a haja, mint az Iványi-Grünwaldé tíz év előtt és a bajusza, mint az Ambrus Zoltáné húsz év előtt...

Kardoss: Na, végre, hogy bevalod a személyes emlékeidet a század elejéről...

Kardossné: What is this?... Na-

gyon jól tudod, hogy könyvekből olvastam.

Kardoss: Én csak egyet nem értek. Mért játszik ezt az „Amazon”-t a Belvárosiban és miért nem a Nemzetiben? Talán a Beöthy Lacinak a Nemzetiben fog menni egy darabja?

Dr. Steinitz: Hova gondolsz, Mórca bátyám! Azért megy itt ez a darab, mert Fedák miatt nagyon prüszkölnek a Nemzetiben.

Kardoss: Naná!... Hát én nem prüszkölök a Krausz Simi miatt?... Mindenki a maga brancsában prüszköl.

Kardossné: Schau die Fedák! Milyen gyönyörű prémboa van a nyakán!

Dr. Steinitz: Fogadok, hogy ezt a boát is Hevesi Sándor tervezte. Ő egy valóságos boa constructor.

Kardoss: Formában vagy ma, Gyuszi.

Kardossné: Mért? Én talán nem?..

Dr. Steinitz: Oh, a méltóságos aszszony is egy valóságos amazon.

Kardoss: Amazon, Amazon... Az egy folyó. És persze, te, Gyuszi, mindig az ő partján vagy.

Kardossné: Shocking! Szégyeld magad.

Kardoss: Már szégyelem is. Na, és most?...

Kardossné: Sei nicht so umtám! Inkább tapsolj a Fedáknak. És most már tudom, mi nem tetszett ezen a darabon a kritikának.

Dr. Steinitz: Nos, méltóságos?...

Kardossné: Hogy Fedák a halottnak híresztelt férje festményeit adta el olyan mesés árakon, nem pedig a Szinyey-Merse Társaság tagjaiét... Nekem juszit is tetszik ez a darab.

Kardoss: Igazad van, Renée. Ép eleget pukkadtunk már az olyan darabok miatt, amik a kritikus uraknak tetszettek.

Miregondol a közönség, ha ujságot olvas?

A hír:

Saljapinnak nagy kellemetlenségei voltak Prágában magyarbarát nyilatkozata miatt, amelyet egyszerűen letagadott. Kijelentette, hogy ő a csehek barátja. (Prágai jelentés, 1928 dec.)

Klotz, volt francia pénzügyminiszter, tizenöt millió frank adósságot csinált. Letartóztatták.

A szocialisták meghívására egységspárti képviselők látogatták meg a szakszervezeteket.

Egy dán mérnök gázágyút talált ki a repülő-támadások elhárítására.

Hevesi Sándornak, a Nemzeti Színház igazgatójának új darabját a Belvárosi Színház mutatta be.

Gaál Gaszton újra éles támadást intézett a bürokrácia túltengése ellen.

Hevesi Sándor színdarabját, „Az Amazon”-t hűvösen fogadta a sajtó egy része.

Egy kis pincsi megveszett egy pesti házban és emiatt kiirtották a házban levő farkaskutyákat.

A gondolat:

Saljapinnak nagy kellemetlenségei voltak Budapesten csehbarát nyilatkozata miatt, amelyet egyszerűen letagadott. Kijelentette, hogy ő a magyarok barátja. (Budapesti jelentés, 1929 dec.)

Párizsban is csak a hatalmon lévő pénzügyminiszternek zsírál-nak a bankárok?

Mikor látogatják meg a szocialisták az egységspárti erőszak-szervezeteket?

És most ki fogják találni a gázágyú támadását elhárító repülőgépeket.

Szép kis liberalizmus lehet a Nemzeti Színháznál, ha az igazgató már a saját darabját sem tudja ott előadni.

Képzelem, hogy megijedt a kormány! Így aztán nem csoda, ha csupa idegességből még néhány tucat nagyfizetésű állást szervez.

Mért nem dolgoztatta át az író Hevesi Sándor a darabot Hevesi Sándorral, a Nemzeti igazgatójával?

Hogyan?... Hát már a nagy kutyákat sem kí-mélik?...

Az új tenorista

Kedves Borsszem Jankó! A Városi Színház egy tenorista fenomenét fedezett föl, Lebovits Sándor gazdálkodót, aki egyenesen a tanyáról jött a színpadra. Próbaéneklés után Sebestyén Géza igazgató azt mondotta Lebovitsnak, hogy ki kell képeztetnie az énekhangját, ami hosszabb ideig fog tartani.

— Mért? Hát olyan nyers a hangom? — kérdezte a tenorista.

— Nézze, kedves barátom, — mondta Sebestyén — maga még olyan most, mint egy nagy csodagyerek: tanyaszült meztelen.

Szabadon a „Tihamér” után

Lengyel Menyhért új vígjátékának, a „Tihamér”-nak hőse nem jelenik meg a színpadon. Tihamérről beszél mindenki, de Tihamér a darab végéig nem jön.

Két színpadi író beszélget az új darabjáról. Az egyik azt mondja:

— Nagyon érdekes a vígjátékom.

— Mi benne az érdekes? — kérdezi a másik.

— Tudod, van benne valaki, akit izgatottan várnak, de nem jön.

— Ahá, tudom már: a közönség.

7

Hét modern gyógymód

rheuma, ischias, ideg, ütőérba-j ellen.

Dr. RÉH ELEKTROMÁGNESES GYÓGYINTÉZETÉBEN

VI, Vilma királynő út 11 sz.

KÉRJE A 7-ES PROSPEKTUST

Bethle(he)ni ének

Mennyből az angyal
Lejött hozzátok,
Emberek, emberek,
Hogy Bethlenünkhöz,
Egyetlenünkhöz
Menjete, menjete.

Mellette pártja,
Melyet köthetne
Jászolba, jászolba,
Mégis imádná,
Lábnymát áldná
Rajongva, ápolva...

A Fejbólintó,
Az áment mondó
Jánosok, Jánosok
S kik érte élnek,
Állást remélnék,
Számosok, számosak!

Ott van a Dési,
Ott van az Ugron
Gábiel, Gábiel,
Mind körülötte
S Gömbös mögötte —
Smájszroel!... Smájszroel!...

Van ott zse és sas,
Sőt cionista,
Az is tán, az is tán.
Szereti pártját,
Ha be is mártják,
A Bethlen, az István.

(—eszfer—)

Kedves Borsszem Jankó!

A főnök alaposan összeszidja az alkalmazottját, mert rövid idő alatt már harmadszor jön későn az irodába.

— Bocsánatot kérek, főnök úr, de a feleségemnek ma éjjel igen nehéz szülése volt és...

— Az más — mondja a főnök. — Egyébként hol lakik? — és följegyezte a hivatalnok lakcímét.

Még aznap este tíz üveg bort küldött neki ajándékba.

Pár nap múlva újra késett a hivatalnok.

— Mi az megint, kérem?

— Az éjjel ismét nehéz szülése volt a feleségemnek.

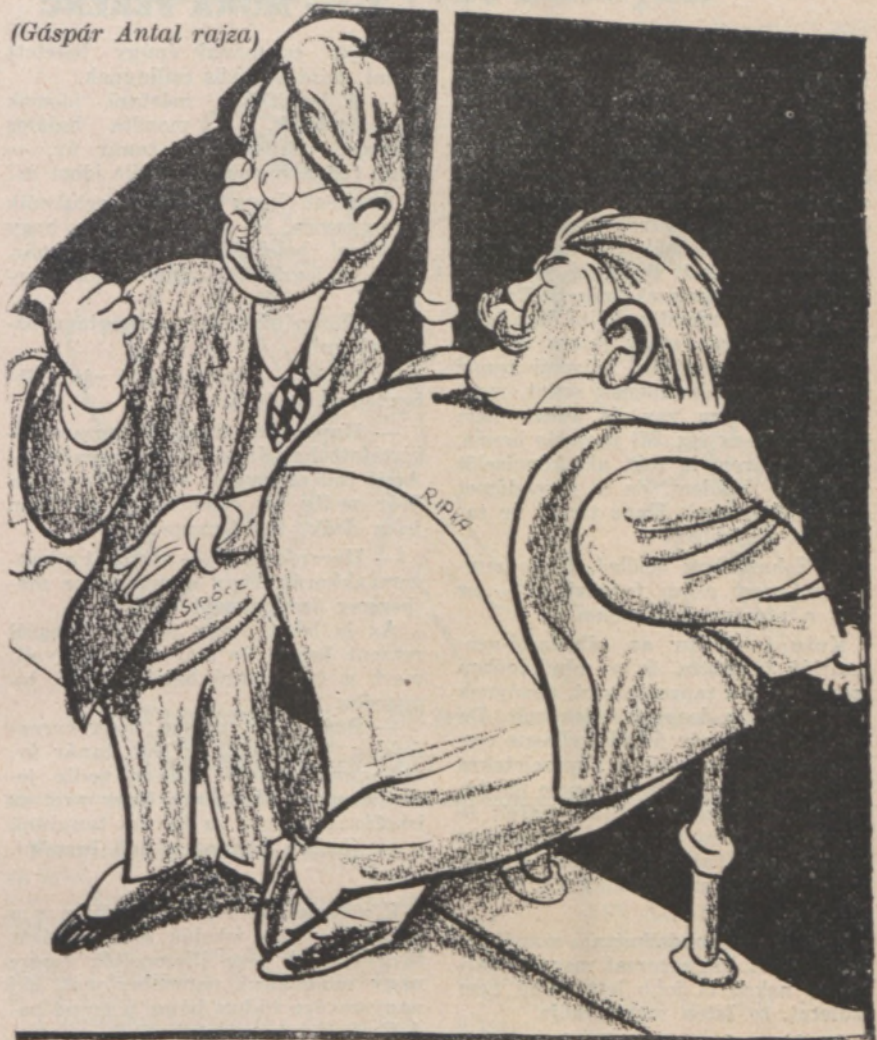
— Hogy-hogy?... Újra?... Hát tulajdonképpen mi a maga felesége?

— Szülésznő.

A városháza folyosóján

(Gáspár Antal rajza)

Ripka Ferenc: 'Hová nézel olyan ijedten?

Sipőcz Jenő: Folkusházy megy ott... Attól félek, hogy elgázolja szegényt a taxiengedély.

Az automobilizmus fejlődése

(Egykorú napihírek nyomán.)

1921 május 13. Vérfagyasztó tragédia történt ma reggel a Rákóczi út és Körút sarkán. Arra haladt egy Bp. 15—82. sz. gépkocsi és elütötte Nagy János 65 éves boltiszolgát. (Itt a boltiszolga fényképe következik.) Nagy János olyan szerencsétlenül járt, hogy bal lábujjáról menten lement a kisköröm. (Itt a megsérült kisujj fényképe következik.) A sofőrt, aki született... (itt a soffőr életrajza következik) a rendőrök csak nehezen mentették meg a feldühödött közönség jóindulatától. (Kép: a feldühödött közönség.) A főkapitány erélyes intézkedéseket fogantatosított a barbár meg gondolatlanság megtorlására. (Itt a főkapitány arcképe következik, díszmagyarban.)

1928 január 28. Mai napon 12 gázolás történt. A 12 sérült közül 3 meghalt a helyszínen, 2 a mentőkocsiban, 3 életveszélyes állapotban van, míg a többinek sikerült kisebb amputációval

megúszni az esetet. A soffőrök közül 4 tovarobogott, a többi ittas volt.

1928 szeptember 17. Ma a következő autók gázoltak: a Bp. 10—000. számútól kezdve egészen Bp. 36—500-ig mindegyik, kivéve a Bp. 25—835. számút. A Bp. 36—500-tól 45—500-ig minden páratlan számú és a párosok közül minden második lóugrás szerint. Az áldozatok névsorát karácsonyi ajándéku adjuk 3 kötetben, díszbörkötésben. (Előfizetőknek 2 P, számonkénti vásárlóknak 4 P.)

1928 december 6. Mai napon Nagy István 26 éves magántisztviselőt nem gázolták el. Áldozatok névsorát lásd a Budapesti Cím- és Lakjegyzékben. (Nagy István neve kihúzandó.)

—rög.

Akinek nagyon tetszett

A mult hetekben történt egy pesti színház premierjén. X. úr találkozik egy rendkívül elegáns úrinővel.

— Nos, hogy tetszik az új darab? Hogy mulat, asszonyom?

— Kitünően érzem magam. Mindenki az új ruhámat nézi.

HEREPFEDÉNY

Irta: MÓRA FERENC

A herepfedényről mindenki tudja, hogy... Nem, ez így nem jó lesz. Mi az ördögnek mondjam el a herepfedényről, amit úgyszólván mindenki tud róla? Inkább azt mondom el, amit tán azok se tudnak, akik a herepfedényből élnek. Legalább egyszer már olyant is írok, amiből tanulni lehet.

Mikor én kis deák voltam, minden tanárom szeretett és mind jövődőlgetett rólam valami szépet. Baksay tanár úr azt mondta, költő lesz belőlem, mert szép nagy fejem van és abban sok ész elfér, Zólyomi tanár úr pedig akadémikusnak szánt, mert szép kis fejem van és abban nem szalad szét az ész. Mi tagadás benne, olyan tanárom is volt, aki képviselőt nézett ki belőlem, de a jövődömet azért mégis csak Kunz tanár úr találta el legjobban.

— Sohase lesz belőled, fiam, semmi se, mert nincs fantáziád, — ez volt a szentenciája rólam.

Kunz tanár úr az ábrázoló-geometriát tanította és e minőségében szerette azt a tapasztalatot, amelynek vetülete ez a lesújtó ítélet volt. De azért Kunz tanár úr tárgyilagos ember volt és nemcsak a kúpszeletekre tudott nyájasan nézni, hanem énrám is. Sőt, énhozzám többször hajolt le szeretettel, mint azokhoz a geometria lángelmékhez, akik a Priamus királyt is mindig Píramis királynak mondták.

— Ej, — gondolhatta magában, mikor ijedt, kis arcomat megsimogatta, — neked is jobb lett volna nem születni, te Isten szegénykéje.

Az édesapám is mindig így szokta husvét előtt azt a kis bárnyit megsimogatni, amelyikről tudta, hogy nem lesz belőle birka.

— Te, Ferkóka, — fogta egyszer két rajztanáros puha keze közé a fejemet, — láttál-e már te herepfedényt?

Szökebajuszos ajka, szelid kék szemé biztatva mosolygott rám.

— I... igen, — vágtam ki elszántan.

— Nagyszerű! — nevette el magát. — Tudod, hogy az a legnagyobb ritkaságok közé tartozik?

Az óra végét csengették. Kunz tanár úr fejébe csapta a kék bársony kalapját és kiment, de még akkor is rázta a nevetés. Engem pedig azzal a kétséggel hagyott ott, hogy a herepfedény tartozik-e a legnagyobb ritkaságok közé, vagy az a fiú, aki látott már herepfedényt.

Trigonometriából érettségiztem és a trigonometriába semmivel se voltam szerelmesebb, mint a geometriába. Illetékes körök ugyan már fedeztek fel bennem némi fantáziát, de az egész más irányba szolgált, mint a sinus-tétel.

— Rajzoljon föl egy mérteni idomot — kezdte az inkvizíciót Mihálovits tanár úr.

Némi habozás után felrajzoltam egy idomot, amelyet talpával felfelé

fordított csizmának épügy lehetett nézni, mint üstökös csillagnak.

— A legritkább mértani idomok közé tartozik, — mondta halálos gúnnyal Mihálovits tanár úr. — Meg tudná mondani, miféle idom ez?

Éreztem, hogy éjszaka ereszkedik az agyamra. De azt is éreztem, hogy hirtelen belehasít egy fénysugár. Mit? A legritkább idomok közé tartozik?

— Herepfedény, — susogtam bátoritanul.

— Mi-i? — mereszkedett rám döbbenet a tanár úr.

— Hangosan, fiam, hangosan! — biztatott harsánvan a főigazgató. — Amit tud az ember, azt ne szégyelje. Már pedig ezt csak tudja, az ilyen jeles deák, mint maga?

— Herepfedény! — csattant a hangom akkorát, hogy a professzor matheozos összerendezte bele.

Az is lehet, hogy nem a hangtól rezzenett össze. De már mindegy volt, mert a főigazgató beletapsolt a tenyerébe.

— Brávó, hát persze, hogy herepfedény. Ebből elég is lesz, tanár úr, ex ungue leonem! Maga pedig jegezze meg, édes fiam, hogy nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk s az életben hangosan kell beszélni.

*

Közigazgatási riporter voltam s a közgyűlés az iskolák államosítását tárgyalta. A nem államosítók vezére nagy tudományú papember volt, aki nagyvívó tudott bánni a mezei hadakkal.

Szemmel látható volt, hogy itt az állammal kitelt a becsülete, ha szavazásra kerül a sor. Hiábavaló volt még az is, hogy egy államosító öreg fiskális belekurjantott a főtisztelendő beszédjébe.

— Hia, könnyű a papoknak!

— Mért volna könnyű? — kérdezte a szónok.

— Azért, mert ők összetett kézzel keresik a kenyerüket!

Csak a szónok nevetett a tréfán a conscia mens recti nyugalmával, a nem államosítók ingerülten harsogták: „szavazzunk, szavazzunk!”

— Doktor úr, — javasoltam az ügyvédnek, — kérdezze meg a főurat, mi az a herepfedény.

— A szónok, pártja zúgó tapsai közt leült, az ügyvéd felállt és azon kezdte:

— Tisztelt közgyűlés, mindenekelőtt azt kérdezem a főtisztelendő úrtól, tudja-e, mi az a herepfedény?

Erre a szóra hirtelen csönd támadt. Mindenki a főúrra nézett, aki fülét a tenyerébe tölcéserezve, előre hajolt.

— Megismétlem a kérdést, — dörögte az állam patrónusa. — Feleljen nekem őszintén a főtisztelendő úr, tudja, vagy nem tudja, mi az a herepfedény?

A főúr elsápadt, a szeme pillája megremegett.

— Ezzel az úrral nem állok szóba, — fordult hátra a híveihez.

— Akkor rendben vagyunk, méltóságos főispán úr, — fordult az ügyvéd az elnöki szék felé. — Aki azt se tudja, mi az a herepfedény, azzal én igazán nem kezdek vitát.

A főispán baljóslatú morajlás közt rendelte el a szavazást. Akkora többség állt föl az államosítás mellett, hogy az ellenzék még ellenpróbát se kért.

Az elnök öt percre felfüggesztette az ülést. Szaladtam a telefonhoz. Csak futtában hallottam, ahogy az ügyvéd magyarázott a barátainak.

— Mégis hallatlan, hogy valaki iskolaügyhöz hozzá merjen szólani, aki azt se tudja, mi az a herepfedény.

— Hihetetlen, — csóválta a fejét az egész társaság.

*

Tavaly tárcát kértek tőlem valami amerikai magyar almanachba. Már nem nagyon emlékszem, mit írtam, valami figurás gyerekdolog lehetett s mivel éppen akkor hallottam hírt, hogy Kunz tanár urat magához rendelte szolgálattételre a jó Isten — bizonyosan a Triangulus csillagba kvártélyozta be — halotti áldozatul azt a címet adtam a tárcának: Herepfedény. Biz én már azt is elfelejtettem volna régen, ha valamelyik kollégám arra nem vetemedik, hogy lefordítja a tárcát angolra. Ezt persze elfelejtette nekem megírni, mint ahogy én is elfelejtettem szerkesztőkoromban Csehovot, vagy Gerolamo Rovettát értesíteni, hogy lapom tárcaírójává fogadtam. Ellenben azt írja most nekem G. J. King úr Cincinnatiból, hogy olvasta a Herepfedény-t, igen tetszett neki s mivel úgy vette ki nagyjából, hogy az valami játékszer, ha megadnám neki a részletes leírást, hajlandó lenne azt a játékgyárába bevezetni s érte illő percent felajánlani, ami jelentősen növekedne akkor, ha az általa előállított herepfedénynek Hungaryban is piacot lehetne csinálni.

Hiszen, ha én tudnám, hogy mi az a herepfedény. De azt hiszem, azt csak Kunz tanár úr tudja, ámbár abban se vagyok egészen bizonyos. Azt az egyet azonban megírom mister Kingnek, hogy Hungaryt hagyja békén, van annak annyi herepfedénye, hogy arról koldul.

ELITE MOZI

LIPÓT-KÖRÜT 16

MŰSORA

SZENZÁCIÓS!

Mennyből az angyal lejött hozzálok, pestiek ...

írta: Hesz Ferenc

Szép, nagy pelyhekben hullott a hó, mikor az angyal egy kövér hópelyhen leszállt Budapestre.

A Nemzeti Színház előtt ért földet és mosolyogva nézett körül, mert arra gondolt, mennyire fognak örülni jövetelének az emberek. Egyszerre csak, amint át akar menni a másik oldalra, látja, hogy valaki máris nagyban integet felé. Közelebb ment, mire az integető ember rákiáltott:

— Hé, naccsád, a nemjóját, nem tudja, hogy tilos az átspacérozás!?

Szegény angyal ijedten rezzent össze, miközben a haragos ember tovább dohogott:

— Honnan a pokolból jött maga, hogy még a közlekedési szabályzatot se tudja!?

— Bocsánat, — rebegte az angyal — én nem a pokolból jövök ...

— Micsoda feleselgetés ez? — sordort egy szigorút a bajuszán a biztos úr és már nyult is a notesze után. Szerencsére egy szabálytalanul hajtó motorbiciklis elterelte a figyelmét és az angyal tovasuhanhatott.

Körülnézett, hogy taxit vegyen, mert bizony nehéz volt a csomag, amiben az ajándékokat hozta. Angyalként egy taxistandarra esett, de taxit nem talált egyet se, mert a taxisok abban az időben éppen rendszámok után futkároztak.

Nekiindult tehát gyalog. Végigment a Körúton s mikor a Király utcához ért, észrevette, hogy az egyik ablakban éppen akkor gyulladtak ki a karácsonyfa gyertyái. Befordult a ház kapuján és fölment a lakásba. Megállt az ajtó előtt, hogy megnézzé, ki is lakik a lakásban. A névtáblán ez állott:

KARDOS BERNÁT
kereskedelmi utazó

Az angyal megnyomta a csengő gombját, mire egy cvikkeres férfi jelent meg az ajtóban:

— Mit akar?

— Ajándékokat hoztam.

— Honnan? — kérdezte a cvikkeres, szájában egy „Royales”-szel.

— A mennyországból.

Kardos úr levette a cvikkerét és így szólt:

— Schön gut, ismerem már az ilyen trükköket! Nem veszek semmit.

— De én nem eladni akarok, — tiltakozott, gyengén elpirulva az angyal — én ezeket ingyen adom ...

— Elhiszem, naccsád, — mondta gesztikulálva Kardos úr — én is ezzel szoktam beugratni a vevőket. Most nem kell fizetni, mi? Ráérek hathavi részletre. Á, ismerem én ezeket. Ilyenekbe én nem megyek bele. Alászolgája!

Azzal becsapta az ajtót.

Szegény kis angyal egy darabig még álldogált az ajtóban, aztán búsan indult lefelé a lépcsőn. A második ajtón, ahol becsengetett, a következő névtáblát látta:

CSICSERGŐ ILDIKÓ
színművész

A fegyverszünet tizedik évfordulóján

(A párisi „Rumeur”-ből)

— Fegyverszünet! ... Mit jelent az, hogy fegyverszünet?
— A háború végét.
— Úgy? Hát háború volt?

Feketebóbitás szobalány nyitotta ki az ajtót.

— Ajándékot hoztam — mondta az angyal.

— Rögtön küldöm a művésznőt — felelte a szobalány és már szaladt is be az ajtón.

A következő pillanatban egy molett, grüberlis hölgy lépett ki a szobából.

— Honnan hoztad, angyalom? — fordult az angyalhoz.

— A mennyországból — felelte az angyal.

— Jaj, de vicces egy pofa ez a báró! — csicseregte a művésznő. — Aztán az angyalhoz fordult:

— Na, mondd meg szépen, mit kaptál a báró úrtól, hogy ezt mondjad?

Az angyal válaszolni akart, de a művésznő nem hagyta szóhoz jutni és így szólt:

— Na, tedd csak le szépen.

És már akarta adni a borraivalót, mikor megszólalt az angyal:

— De csak egy föltétellel szabad itthagynom.

— Micsoda föltétellel? — kérdezte megütközve a színésznő.

— Ha a művésznő jó volt.

— Micsoda beszéd ez? — csattant fel a művésznő. Nahát, ez mégis csak hallatlan! Mi az, hogy jó voltam? Remek voltam! Isteni voltam. Mondd meg annak az úrnak, aki küldött, hogy olvassa el a „Csicsóné kombiné”-jéről írt kritikákat. Az ajándékot pedig vidd vissza. Olyan embertől, aki nincs ott, amikor én játszom, nem fogadok el ajándékot.

Azzal becsapta az ajtót.

Az angyal megkövülten állt az ajtó előtt, aztán sóhajtván ment tovább.

A következő lakás, ahova becsengetett:

FIX ALAJOS
magántisztviselő

lakása volt.

Sovány, kopaszodó férfi nyitott ajtót:

— Elhoztam az ajándékot — rebegte az angyal.

— Ajándékot? — kérdezte csodálkozva a férfi, — de aztán, mint aki nek eszébe jutott valami, így szólt:

— Ja, biztosan a feleségem rendelte, jól van, csak hagyja itt.

Az angyal azonban, mielőtt letette volna a csomagot, így szólt:

— Jó ön?

— Micsoda? — kérdezte az úr. — Hogy jó vagyok-e? Nahát, ezt a bizalmatlanságot még nem tapasztaltam. Hallja, azonnal vigye vissza ezeket a dolgokat a gazdájának és mondja meg, hogy olyan céggel, amelynek én rongyos pár pengőre nem vagyok jó, nem tárgyalok.

Szólt és már csapta is be az ajtót. Az angyal nehéz szívvel ment le az uccára és elhatározta, hogy sürgősen visszatér a mennyországra. Az ajándékos csomagoktól azonban már egészen elszibbadt a karja s úgy vélte, az a leghelyesebb, ha nem cipeli viszsza magával, hanem itthagya a földön. Letette hát szépen egy villanyóra mellé és már készült is repülni. De aztán hirtelen eszébe jutott a mennyei parancs, hogy csak a jókat szabad megajándékozni. Szemügyre vette a villanyórát s már fogta is az ajándékot és vitte vissza.

Mert hát a villanyóra, mint egész éven át, ezúttal is rossz volt.

Don Gaszton újra nekimegy

Berki—Sancho Pansa: És mégis forog a szélmalom...

A szocialisták visszaadják a vizitet az egységespártiaknak

Az egységespárti képviselők egy csoportja meglátogatta a szocialista szakszervezeteket és nagy elismeréssel nyilatkozott tapasztalatairól. Mint értesülünk, a szocialista képviselők legközelebb visszaadják ezt a vizitet és meg fogják tekinteni az egységespárti képviselők választási erőszakszervezteit.

A pesti gabonatözsdén

— Tudod, mit küldtek Stern Samuék karácsonyi ajándékkul az egyiptomi khedivének?

— Nem én!

— Magyar „khedivé”-t.

— Na és mi az értelme ennek?

— Szimbólikus. Tudniillik a Stern Samuék egyiptomi exportüzlete füstbement.

Ejnye, de könnyelműek!

Micsoda?! Aki telefont akar bevezetni a lakására, azt előbb „megbízhatósági” szempontból vizsgálat alá vetik és detektíveket küldenek a nyakára. No, és aki bélyeget akar ragasztani a levelére, azt csak úgy futni hagyják?... Be se idézik, ki se hallgatják?... Micsoda konzolidáció ez, kérem!

Győri notesz

Azt hiszem, Nyugat-Európa bármelyik nagy városa szívesen vállalná tűzoltóparancsnoknak Erdélyi Ernőt, Győr város tűzrendészetének legfőbb gondozóját. Ez a szakképzettségén túl is minden tekintetben kiváló kultúrférfi a hőse az 1919-ik esztendő egyik emlékezetes dunántúli epizódjának.

Úgynevezett felelőtlen elemek bukantak fel Győr város határában az időtájt és beüzentek a győri zsidóknak, hogy fizessenek százezer koronát kékpénzben, különben... De hiszen még mindenki emlékszik rá, hogy fejeződött be akkor az efféle mondat. Erdélyi Ernő, a háromszorosan sebesült, fényesen dekorált fiatal frontharcos állt a győri hitközség élén. Hirtelen tanácsba hívta a neológ és az orthodox hitközség vezetőit és eléjük tárta a dolgot. Gyorsan kellett határozni. Egy gazdagabb neológ azt indítványozta, hogy a föld alól is elő kell teremteni a nagy sumrát. Hasonló szellemben szólalt fel több más neológ is. Most az orthodoxokon volt a nyilatkozás sora. A legöregebb küldött így szólt:

— Önök, neológok, csak adják össze a százezer koronát, mi orthodoxok pedig majd imádkozni fogunk.

(A történelmi hűség kedvéért följegyezzük, hogy a különítmény, miután megtudta, hogy Erdélyi Ernő a világháború egyik legvitézesebb katonája volt, elkerülte a várost, ahol senkinek sem esett bántódása.)

A karácsonyi vásár

— Na, hogy vágott be a karácsonyi vásár, Palántai úr?

— Köszönöm, kitünően. Tegnap például pár perc alatt kerestem kétezer pengőt.

— Ne mondja! Hogyan?

— Bejött az üzletbe egy ékszerész-ismerősöm, és hozott egy gyémánt colliert, hogy vegyem meg a feleségemnek karácsonyra.

— Na és?

— Na, és én nem vettem meg!

Barátnők

— Nézd csak... A völegényem fényképet küldött Afrikából... Egy szelíd majommal fotografáltatta le magát.

— Nagyon csinos. És melyik a völegényed?

Vass József: A nép jólétéhez feltétlen hozzátartozik, hogy minden családban legyen Singer-varrógép.

Karácsonyi meglepetés

- Képzelve Pali, milyen sablonos meglepetésben volt része szegény Lilinek.
- Hogyhogy?
- A zongoratanárral lepte meg az ura.

Taxiengedélyt kaptam

Kedves Borsszem Jankó! Kisember vagyok (148 centiméter) és ezen a jogcímen taxiengedélyt kértem. Előzőleg tanácsot kértem a Tanácstól. Azt mondták, vegyek két bérkocsit. Vettem és a Baross térre hajtattam velük. Ott áhítattal emeltem meg kalapomat a nagy Baross Gábor szobra előtt. Most már nekibátorodva mentem el Folkusházy alpolgármester úrhoz. Nem tudtam ugyan bejutni hozzá, de az altisztje pecsétes borítékot nyújtott át nekem, rajta ezzel a felírással: *Taxiengedély*. Örömtől repeső szívvel bontottam fel. A következő szövegű engedélyokirat volt benne: „Engedély, amely feljogosítja ezek okmány birtokosát, hogy szürke, piros vagy Baross taxiba bármikor beülhessen.”

Dréhr Imre 24 órája

Az emberben elhül a vér:
Mennyit dolgozik a Dréhr.
Éjfél van, mire hazaér
S mikor még csillog a dér,
Ő már fölkel, sőt hivatalba ér.
Itt vigasztalja azt, aki kér,
S mert ez magába' mitsem ér,
Vass József szobájába tér,
Majd Wekerle közelébe fér,
Szól: kicsi a munkabér,
S pénzt kér, hogy adhasson a Dréhr.
Most már mindenki tudja, mér'
Illeti Vasst meg őt babér.

Kutyavilág Budapesten

Somlai Artur színész kutyája megveszett és ezért a házban található valamennyi kutyát kiirtották. Úgy látszik, a hatósági közeg irtó mód föl lehetett háborodva...

Amanullah és Amazon

Arra a hírre, hogy a kritikusok Budapesten fellázadtak az Amazon ellen, az afgán fölkelők Amanullah királyt menekülésre kényszerítették. Amanullah szorultságában egy nullát elvett a nevéből és szikratávirattal Fedák Sárinak küldte. Fedák a nullát körtávirattal a kritikusoknak továbbította. Egy nullával több vagy kevesebb, — mondotta a művész — az már úgy se számít.

Városházi politika

Baross taxira ültetik, a „kisembert” pedig udvariasan — felültetik.

A kültelken

— Hogy tetszik az új télikabátom?
— Nagyszerű. Ezt mérték után loptad.

Molnár Jenő tréfái

Őszinte kritika

Van egy fanatikus színházrajongó barátom. Idestova harminc esztendeje jár-kelel a kulisszák, szerzők, színgazgatók, színészek tarka világában. Mindenkét ismer, minden főpróbán, színházi vörösbetűs ünnepen jelen van. Műveltségét, ízlését az irodalom és a színház vezető tényezőivel való állandó érintkezése csiszolta, gazdagította, úgy, hogy már maga is tekintélyszámbe megy a „szakma” előtt. Ez a barátom öntötte ki nekem a szíve keserűvét.

— Kérlek szépen, — kezdte — tudod, hogy ott vagyok minden új darab bemutatóján. Legtöbbször a főpróbán. Most hallgasd meg, mit szenved egy magamfajta ember. Tegyük fel, egy eredeti vígjátékot adnak. A szerző közismert, néhány hangos sikerrel a háta mögött. Az első felvonás után valósággal rámesik a színház titkára és elvonszol egy csöndes zugba.

— Na, milyen? — kérdezi és látom, ahogy visszatartott lélegzettel várja a választ.

— Óriási, — felelem és megismétlem: órrriási! Ilyen még nem volt.

— Mit gondol, hány előadás?

— Minimum száz. Mondja meg a direktornak, hogy száz előadást megveszek tőle.

Boldogan szorongatja a kezemet.

— Hála istennek! — sóhajt megkönnyebbülten.

— Miért? Talán aggályai voltak?

— De most már nincsenek. Szóval?

— Három hónapig ne is gondoljanak új darabra.

A dohányszóba megyek. Elsőnek egy ügyvéd fog el. A színház egyik legtürelmetlenebb hitelezőjének jogtanácsosa „Szfinksz”-et szív.

— Na, mit gondolsz? — kérdezi.

— Egészen elsőrendű! Nagy siker! — felelem.

— Ha te mondd...

És rögtön eltávozik a színházból. Őt csak ennyiben érdekelte az egész dolog. Biztos, hogy az első telefon, amit elintéz, a kliensének szól. Hogy jó a pénze, nyugodtan várhat...

Most egy színésznő lép hozzám. A férjét erre a darabra szerződtették.

— Hogy tetszik, drágám? — kérdezi.

— Nincs rá szó, — mondom. — Tökéletes! És a férje!...

A nyakamba borul.

Éppen el akarom dobni a cigarettát, hogy visszamenjek, mikor X. Z. író szólít meg. Ennél a színháznál fekszik egy régen elfogadott darabja. Vagy másfél éve várja, hogy „kihozzák”. Fanyalgó képpel mondja:

— Mit szólsz hozzá?

— Még csak egy felvonás — felelem. — Megjavulhat.

— Én egészen más véleményen vagyok.

— Jó. Erről majd a második felvonás után.

Mikor a nézőtérre akarok menni, a fülembé sűg valaki:

— Nagyságos úrnak hogy tetszik?

A színházi büffé egyik kisasszonya.

— Száz zsúfolt ház, — sűgom neki vissza.

— Édes, cukros nagyságos úr... — rebegei.

Újabb ötven perc, — vége a második felvonásnak. Mielőtt a szabadba érnék, egy színkritikus karol belém.

— Na, öregem?... — kérdezi.

— Hát, kérlek... — válaszolom.

— Ugy-e?... Én szenzációs sikert látok.

— Hallod!... Nem fér hozzá semmi kétség.

— Te is csinálj egy kis hangulatot... Tudod, a Lajos (a szerző keresztnéve) a legjobb barátom a reakcióban.

Az előcsarnokban egy minden hájjal és festékkel megkent főpróba-hiénahölgy ragad hozzám. Undok pletykafészek.

— A darab?... — kérdezi.

— Elragadó, — felelem.

— Ugyan, maga csak ugrat... Mindenki azt mondja, hogy egy piszok, vagy akik finomabbak és kíméletesebbek, azt mondják: egy vacak. És maga, a híres okos ember!... No, hallja!

— Nekem nagyon, nagyon tetszik. (Öt perc múlva hallok, hogy hiéna önagysága rám hivatkozva dicséri a darabot a színházi főgondnok előtt.)

A dohányszó felé menet egy éltesebb hölgy szólít meg. Hónapok óta beszél, hogy titokban ő pénzeli az egyik direktort.

— Nekem csak a maga véleménye fontos, doktor úr...

— Isteni, nagyságos asszony, isteni. Példátlan siker!

Mikor az első emeletre érek, egy fiatal barna hölgy mosolyog rám. A színház következő újdonságában lesz a debutje.

— Nos? — függeszti rám gyönyörű szemét.

— Remélem, nemsokára tapsolhatok magának — suttogom felé és ő két cuppanós csókot nyom az arcomra.

A dohányszóban, legnagyobb csodálkozásomra, újra találkozom az ügyvéddel.

— Tudod, — mondja — nem látam semmit a másodikból, de visszajöttem, hogy a te véleményedet halljam. Hogy érdemes-e holnap este elhozni a feleségemet?

— Ha nem sietsz, még ma eladnak minden jegyet az egész hétre.

X. Z. író hátbavág:

— Na, megjavult?

— Hát nem olyan jó, mint az első — felelem. — De most már várjuk ki a végét.

— Hiszen már vége van! Teljesen vége. A harmadik felvonásban legfőleg még azt történhetik, hogy Hevesi főrabbi gyászbeszédet mond.

— Szóval a jövő héten... — szorongatom a kezét.

— Igen... Az én darabom jön sorra.

Vissza a nézőtérre. A harmadik felvonást is végignézem, aztán rohannok... Valaki szorosan átfogja a nyakamat. A direktor!...

— Na, öregem?... — kérdezi.

Egészen a füléhez hajolok, úgy mondom:

— Meg van mentve a szezon.

Két vénasszonyon keresztül utat török magamnak. Egy csontos kéz marmolja meg a karomat. Ránézek. A másik színház igazgatója. Olyan arcot vág, mint aki valami rettentő tortúrán esett keresztül. Én viszonzom az arckifejezést, mire ő olyan képet vág, mintha most értesült volna, hogy egy balek kétszázezer pengőt adott neki a deficitje törlesztésére.

A ruhatárnál mosolyogva hajol felém a kiszolgálónő:

— Mi lesz, édes nagyságos úr?

— Minden este telt ház — felelem.

— Hogy az a jó isten aranyozza meg a száját!

Ahogy kiérek az uccára, fölélegzem. Egy pillanat és egy szűk mellék-uccába menekülök a kitóduló ismerősök előtt.

Otthon a viceházmesternét találok a lakásomban. Takarít. Bizalmaskodva kérdezi:

— Na, hogy mulatott a nagyságos úr a színházban?

— Ugyan, ne bosszantson Pernyákné! — pattanok fel. — Hát ez egy darab, ez színház, ez mulatság? Ennél nagyobb hülyeséget még nem láttam életemben...

A viceházmesterné az egyetlen személy, aki előtt őszintén mondhatok véleményt a színházi dolgokról.

Pesti párbeszéd

— Nézd meg azt a nőt.

— Mi van vele?

— Pont olyan, mint egy villanyóra.

— Miért?

— Többet mutat, mint kellene.

FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ

Ábrahám—Drégely—Harmath

AZ UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY

A magyar operett szenzációja

Goál Franciska, Fejes Teri, Kabos, Szokolay,
Sarkadi, Kertész, Radó

A Borsszem Jankó mindenre képes melléklete

A zügbankár karácsonya.

A közmondás áldozata, vagy: az aszszony verve jó.

Bud János még mindig sakkban tartja a kereskedőket.

A magyar középosztály nagyban készül Sanyaró Vendel szimbólikus szobrának leplezésére.

Huszka Jenő dr., a zeneszerzők nemzetközi kongresszusának magyar elnöke, vagy egy zeneszerző, aki a zeneszerzőknek szerez.

Maczky úr, Albrecht főherceg Borbélya.

Pesten olyan nagy a nyomor, hogy egyes nőknek már ruhára sem telik.

Képünkön bemutatjuk a legtöbb taxi engedélyeseinek családfáját.

Griger Miklóst, mint képünkön látható, hidegen hagyja, hogy befagy-e Albrecht királyjelöltsége.

Karácsonyi baleset.

Az Édenből kiküldött saját tudósítónk szikratávirata

1. Kezdetben volt az ég és a föld. A föld kietlen volt és sötétség vala a mélység színe fölött. És ekkor mondta az Örökkévaló: Legyen világosság! És ekkor a világítási kis vállalatok összegyűltek vala és tiltakoztak vala a nagytöke bevonulása ellen. És nem lön világosság.

2. És elnevezte az Örökkévaló a világot nappalnak és a sötétséget éjjelnek. És lett reggel és lett dél és lett este. És megteremtette az Örökkévaló a Pesti Naplót, Az Estet és a Magyarországot.

3. És az Örökkévaló elnevezte a szárazat földnek és a vizek gyűjteményét tengereknek. És lön földművelésügyi minisztérium és lön földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya.

4. És akkor mondta az Örökkévaló: Sarjasszon a föld most magot és gyümölcsfát. És lön földbirtokrendező bíróság.

5. És mondta az Örökkévaló: Legyenek világítók az égboltozaton. És lön Talbot-centrálé és lön külföldi kölcsön.

6. És mondta az Örökkévaló: Nyüzsgjenek a vizek az élőlényektől és a madarak repüljenek. És akkor a Népszövetség eljárást indított vala a madarak ellen, mert a legyőzött állatokban repültek, ahol el volt tiltva a repülés.

7. És mondta az Örökkévaló: Szaporodjatok és sokasodjatok. És akkor Huszár Károly nagy beszédet mondott vala az egyke ellen.

8. És mondta az Örökkévaló: Hoz-

zon elő a föld vadat és csúszó-mászót. És a föld előhozott vala kormánypartí képviselőket.

9. És mondta az Örökkévaló: Alkosunk embert, aki uralkodik az egész földön és a csúszó-mászókon. És lön Bethlen István.

10. És alkotta az Örökkévaló Édent és megalkotta az Örökkévaló Évát. És mondta vala Éva Ádámnak: Nem kell nékem gyümölcs a tudás fájáról, hanem kell nékem bunda és kígyóbőr-cipő.

11. És mondta az Örökkévaló: Arcod verejtékével keresd kenyeredet. És lön bélista.

12. Voltak pedig Ádám napjai nyolcszáz évek, mikor nemzette Sészt. És akkor Voronoff megoperálta vala és Ádám élt 930 évet, mikor meghalt vala.

13. És történt, hogy az emberek sokasodni kezdtek vala. És gonoszok voltak. Eltörölöm az embert — mondta az Örökkévaló, de Noé kegyet talált és megépíté a bárkát. Abba belevett vala mindenkől kettőt. Panamából azonban négy csúszott be a bárkába. És lön özvönvíz és árvíz és az árvíz-károsultak javára összegyűjtött pénzt elsikkasztották vala.

14. És folyton esett az eső és az autótaxiknak jól ment vala. És mondta az Örökkévaló: Miért van olyan kevés autótaxi a földön? És mondta Folkusházy: Lesz több! És lön újabb ezer taxi, amelyek közül Barossék ezeregyet kaptak vala.

Palásti László

Karácsony a Lipótvárosban

A kitért kormányfőtanácsostól megkérdi a felesége:

— Adolf, kérlek, miért nem állítunk az idén karácsonyfát?

— Nekünk arra már nincs szükségünk, — feleli gögösen a kormányfőtanácsos.

— Miért?

— Mert kitértünk.

A becsületes tolvaj

— Tekintetes főszolgabíró úr, leülném a falopást.

— Mikor ítéltek el kendet?

— Még nem ítéltek el, de hát tél van, fa nélkül nem lehetünk, oszt most ép ráérnék.

A Ripka-pártban

egész balkányi állapotok vannak: már nemcsak Éber hagyta ott őket, hanem egy héber is.

— Fedák Sárinak csak az ellenklick darabjaiban lehet sikere? ...

Mit szól a ködhöz?

Sűrű köd borítja a pesti uccákat. Hát ez nem valami derüs téma, az bizonyos. Én azonban mégis megpróbálom. Legfeljebb, ha nem sikerül, ráfogom, hogy az ötlet elveszett a ködben. Lássuk, mit szólnak az emberek ehhez a csúf ködhöz?

Elsőnek az uccai árus nyilatkozott: — Örvendek ennek a lucskos időnek. Valami mégis csak befolyik.

A honatya, finom „Entreaktosz”-t füstölve jó hangulatban van:

— Minekünk nem árt... — mondja. — Mi ködben is megtaláljuk a kijárást.

Fölkerestük a fajvédőt is, de nyilatkozatát nem értettük, annyira ködös volt.

Sietünk a dadaista költőhöz. Éppen alkotott. Megjegyezte:

— A köd olyan, mint ez a költemény. Terjeszti a homályt.

Egy munkanélküli így sóhajtott:

— Irigylem a ködöt. Minden helyet betölt...

Utolsónak egy szélhámost csíptünk el. Rögtön kész volt a válasszal:

— Ez kell nekem. Köd előttem, köd utánam.

Feleség: Feltűnően sokat foglalkozol a gépirókiasszonyoddal.
Férj: Csodálkozol? Ennek legalább diktálhatok!

Lacika levele

Kedves Szerkesztő Bácsi, tessék nekem tanácsot adni, mit csináljak. Ha valamit kérek, azt mondják: egy ilyen kis fiúnak az még nem való, ha pedig valami csínytet követek el, ezt mondják: ilyesmit nem szabad egy ilyen nagy fiúnak tenni. Kezeit csókolja Lacika.

Közgazdasági hír

A magyar Földhitelbank, közgazdasági intimpisták szerint, legközelebb fúzionál a Bajorral.

Hol szabad lecsúszni?

A főváros tanácsa falragaszokon tájékoztatja a sportkedvelő közönséget, hogy melyek azok a helyek, ahol síelni, vagy szánkázni szabad. A plakátból kimaradtak a következő helyek:

A Nemzeti előtt az óránál. Itt azok szoktak lecsúszni, akiknek ideáljuk nem jött el a randevúra.

A Szabadságtér, ahol a tőzsdei spekulánsok csúsznak le.

Az Egyetem, ahol lecsúsznak azok, akik tüntetni akarnak.

Az anyakönyvi hivatal, ahol azok csúsznak le, akik a hozományban bíznak.

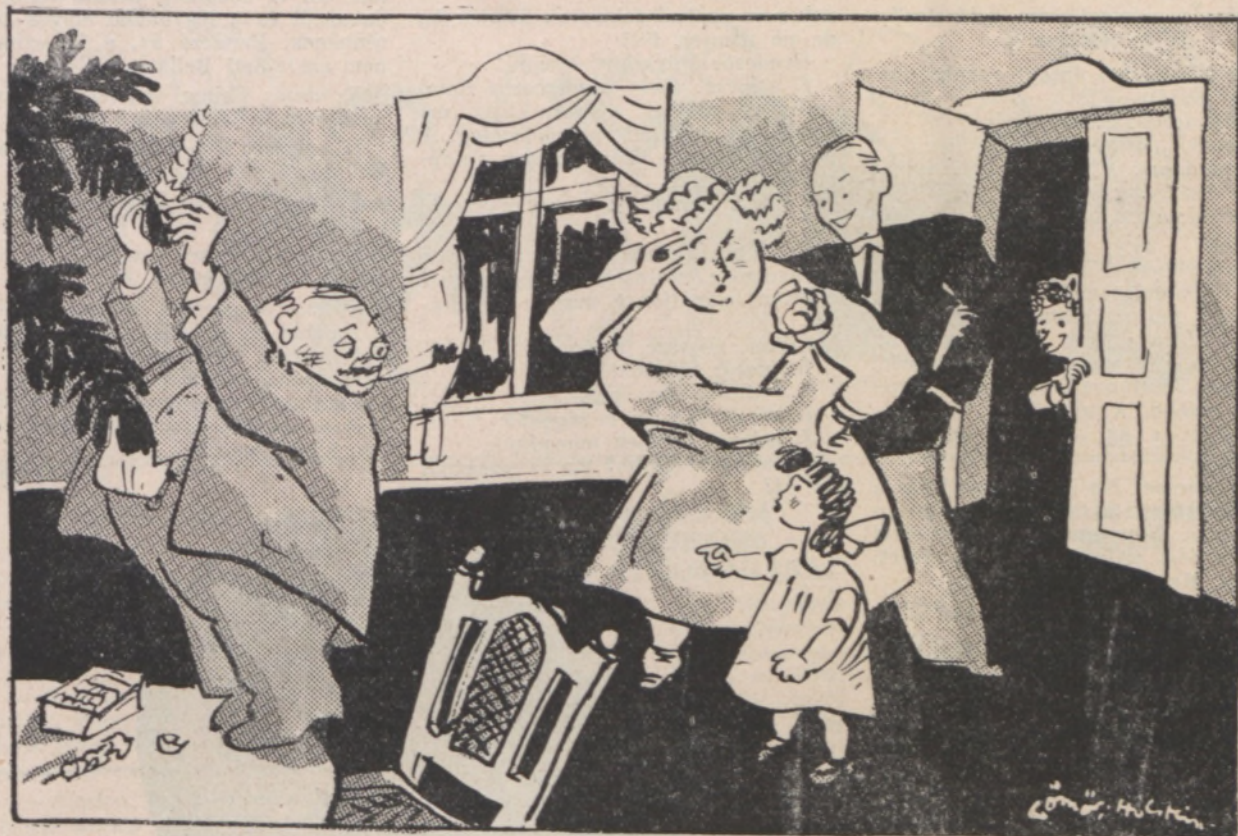
PRIVÁTPANZIÓ

Budapest,
Vilmos császár út 7. II. em.

Andrássy út mellett

Folyóvíz, lift. Tel.: Aut. 276-48

Karácsony a Lipótvárosban

Évike: Anyuka, én csak akkor hiszem el, hogy nekünk is karácsonyunk van, ha DEL-KA-cipőt kapok...

ARANYKÖPÉSEK

A házasság színpadán a férj a díszlet (félretolják), a feleség az égbolt (festve van), a házibarát a vasfüggöny (felhúzzák) és az anyós a rendező (jeleneteket csinál).

*

A nők csak a kígyó karcsúságát irigylik, sziszegését eltanulták, alattomoságát felülműlják.

*

Az aszonyok olyanok, mint a síró bábuk: könnyek nélkül sírnak, a férfiek, mint az alvó bábuk: nyitott szemmel nem látnak.

*

A nők életkora olyan, mint az amortizációs kölcsön: az évek számával kevesebb lesz.

*

Hogy a házasság szentség, az bizonyítja legjobban, hogy a szenteket nagyon sokat emlegetik benne.

*

Az ajtót rosszkedvünkben csapjuk be, a nőt jókedvünkben.

Karádi Emil

A jó páciens

— Mi ez? Te a bort szalmaszálon keresztül szívod?

— Tudniillik az orvosom ráparancsolt, hogy a szeszes italt tartsam távol magamtól...

Hova jutunk?

Tanító: Gyerekek, mivel most már megmagyaráztam a föld alakját, ki tudná megmondani, hogy ha a földbe egy lyukat vájunk s mindig mélyebbre haladunk, hova jutunk el?

Manóka: A Lipótmezőre, tanító úr.

Karácsonyi viccesládá

1.

Pistike kérleli a papáját:

— Apuka, mondj egy mesét!

— Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy jól kereső családapa..

2.

A kereskedő, aki már hetek óta egyedül gyönyörködik dúsán felszerelt téli raktárában, a havazás láttára mélabúsan felsóhajt:

— Sok hű-hó semmiért!

3.

— Évike, miért nem jegyezted el magad karácsonyra?

— Nem tudtam még határozni: a két udvarlóm közül melyik legyen a férjem és melyik a barátom!

4.

A férj haragosan fogadja a feleséget „olcsó” karácsonyi bevásárlásai miatt.

— Jól tudod, mennyire felizgat minden csekélység!

— Úgy? Akkor ezentúl nem fogok csekélységeket vásárolni!

Csergő Gyula

A SPORT-SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Hétfő	BOCSKAY BRIGADÉROS
Kedd	A PROFIPAJTÁSOK
Szerda	VASASFIÓK
Csütörtök	A TAKÁCSOK
Péntek	A FOGL-OK
Szombat	A HÁBORNOK (A felháborodott nézők agresszív felléptével)
Vasárnap	AKI A POFONOKAT KAPJA (Gerő bíróval a főszerepben)

A Borsszem Jankó legközelebbi száma

1929 január hó 1-én jelenik meg.

Vasárnap délután

Apa (fiához, aki a színház karzatán erősen kihajol): Az istenért, fiam, vigyázz, le ne essél!... Odalent négy pengőbe kerül egy hely.

Nem tiltanak be többé színdarabot!

Szín: a minisztérium „előzetes” osztálya

Szerző: Kérem, én egy darabot szeretnék írni.

Főtanácsos: Címe?

Szerző: „Májusi éj”.

Főtanácsos: A cím nem maradhat meg, mert nagyon vérengző.

Szerző: A májusi éj, az egy vérengző cím?

Főtanácsos: A legnagyobb mértékben. Egyszer szemtanúja voltam, mikor egy májusi éjszakán egy villamos halálra gázolt egy gyereket. Tehát a címet meg kell változtatni „Májusi délutánra”. Most pedig gyérünk tovább. A téma?

Szerző: A fiú szereti a nőt, aki azonban...

Főtanácsos: Ne is folytassa! Ha a nő nem szereti a fiút, akkor a fiú elkeseredik. Nem szabad a színpadról elkeseredést szítani! A nő is szereti a fiút. Megértette?

Szerző: Igenis! De akkor a bonyodalom...

Főtanácsos: Bonyodalom? Hát hogy képzeled azt, hogy bonyodalom lehet a darabban? Hiszen az felforgatásra izgatja az embereket. Tovább!

Szerző: Izé... a nő szereti a fiút, a fiú szereti a nőt és...

Főtanácsos: Nem is kell más! A fiú szereti a nőt és viszont, akkor mi kell egyéb? Nem igaz? Na, Isten veled!

Világítási próba a színpadon

Rendező: Oda vörös fényt vetíteni!

Főtanácsos: Hohó! Vörös fényt? Hogy képzelik az urak? A vér színét? Hiszen attól megvadulnak a nézők. Tessék fehéret vetíteni!

Rendező: De az egy intím részlet. Oda nem passzol a fehér. Talán szabadna sárgát?

Főtanácsos: Szó sem lehet róla. Az az irigység színe. Az irigység már sok rossz szülőanyja volt. Tessék fehéret!

Rendező: Igenis. Világosító, fehéret! Most minden lámpát eloltani! Így!

Főtanácsos: Vissza az egész! Hiszen koromsötét van a színpadon!

Rendező: Természetesen, hiszen éjszaka egy vasúti alagútban játszódik ez a jelenet.

Főtanácsos: Megváltoztatni! Az alagút helyett egy hídon és délelőtt fog játszódni a jelenet.

Rendező: De hiszen ez a rész a magja az egésznek.

Főtanácsos: Magja? Hát mag is szerepel a darabban? Kihagyni! Magot nem engedek egy általam cenzúrázott darabban szerepeltetni. A mag emlékeztet a magzatra, a magzat pedig a magzatgyilkosságra, fajtalanságra, erkölcstelenségre. A mag kimarad!

Főpróba

Főtanácsos: Lehet kezdeni!

Rendező: Fel a függönyt!

Főtanácsos: Vissza! A függönyt nem szabad felhúzni, mert ez emlékeztet a régi bűnös színházi korszakra. Akkor is azzal kezdődött az előadás, hogy a függönyt felment. A függöny-

nek nem szabad felmenni. Tépjék le, de ne menjen fel!

Rendező: Függönyt letépni!

I. színész: Ezen a mámoros forró csillagos májusi délután úgy érzem, hogy csak én vagyok boldog. A hold sejtelmesen világítja meg a nap-sütéses sétányt...

Főtanácsos: A hold és a nap egyszerre sötét?

Rendező: Parancsára. Azt tetszett javasolni a szerzőnek, hogy májusi délutánt csináljon a májusi éjszakából.

Főtanácsos: Persze, persze!

Rendező: Tovább!

I. színész: Én szeretlek!

I. színésznő: Én is téged!

I. színész: Ebben maradunk.

II. színész: Hohó! Én is szeretem Bellát!

Főtanácsos: Az lehetetlen. Két férfi nem szerethet egy nőt. Még csak az kellene! A közönség példát venne a darabról és a legvadabb dolgok történének. Rendező úr, a II. színész nem szeretheti Bellát.

Rendező: Fellegi úr, legyen szíves módosítsa a szerepet.

II. színész: Hohó! Én nem szeretem Bellát.

Főtanácsos: Így már igen. Gyérünk tovább.

Rendező: Készen vagyunk. A többi ki tetszett húzni.

Főtanácsos: Ja, persze, persze. Hát így a további intézkedésig engedélyezem az előadást. Amennyiben azonban a darab előadása még ezek után is nyugtalanságra adna okot, a továbbiakra vonatkozóan szabadkezet tartok fenn magamnak.

(Palásti)

Határozzon önként minden cipőjavításnál!
Egészség és lakarékoság szempontjából,
Okosság és modern gondolkodás alapján!

A szeretet ünnepén

Az ötéves fejszámoló

— Olvastad, milyen nagyszerűen produkálta magát Budapesten az ötéves Ivancsó Imre?

— Hja, az a kis fejszámoló-csodagyerek! Igen, akárcsak annakidején Frankl Móric.

— Van azért egy kis különbség köztük. Ivancsó fejszámoló, Frankl Móric pedig fájszámoló volt.

— Tudod, hogy a most forgalomba került *Novitas* fogja pótolni a békebeli Havanna-szírvart? Jó lehet, mi?

— Nem tudom. Én békében is csak *ha-vónát* szívtam.

Olcsóbb lett a szivar

— Hallottad? Leszállították a Regalia Mediát.

— Bár nekem is leszállítanának egy pár dobozzal!

Aggkori biztosítás

— Beszélgetés az Andrássy úti divatüzletben —

— Mit szól, Komlós úr, az aggkori biztosításhoz?

— Kérem, ez nem ujdonság az én üzletemben.

— Hogyhogy?
— Aki nálam vett ruhát, biztos, hogy abban fog megöregedni.

A példa ragadós...

— Foglalja el helyét a cellában.
— Kérem, egy kikötésem van. Tesék garantálni, hogy rólam is annyi kommunikét adnak a lapoknak, mint Erdélyi Béláról.

REB MENÁCHEM CICESZBEISZER SZÖRNYŰ ÁTKOZÓDÁSAI

— *Saksupán* abbul gyanítsa o hitküzség adó-kivetü bizottsága o te 'zsídó' voltodat, hodj karátsonfát állítsz!

— *Ledjél te edj kisémbere Budapestén és o Folkusházy oreság leljen meg téged karátsonra avval, hodj nem ad taxiengedélyt!*

— *O te feleséged oz Erdélyi Bélapör tárgyalásán tanulja ki o házóélet etikáját!*

— *Avval vigasztolódjál te oz év végén, hodj megint edj évvel fiotolabb lett o feleséged!*

— *Neked is csak új sikerküljön oz évvégi zárlat, mint oz Erdélyi Bélának!*

— *O Fábían Béla oreságnak ledjél te oz állandó vezércikk-témája!*

Futball-téboly

— Hol voltál olyan sokáig?
— A meccsen. De olyan köd volt, hogy egy óráig játszottunk labda nélkül és csak később vettük észre, hogy elveszett.

Kétségbeejtő helyzet

Dr. Lateiner így sóhajt fel:
— Nem tudom, mihez kezdjek? Ha ebben a rongyos ruhában járok, mindenki azt hiszi, hogy tönkrementem. Ha pedig új ruhát csináltatok, akkor csakugyan tönkre megyek.

Időhatározó

A tanító felelteti Samukát.
— Mondj egy időhatározó szót!
Samuka büszkén kivágja:
— Az óra!

A tihanyi visszhangnál

Én: Vajjon mi a legitimisták propagandájában az örökös mottó?
A visszhang: ... Ottó!

Francia írók és művészek az új békéért

I.

A kegyetlen békeszerződések ellen végre a francia írók és művészek is akcióba léptek. Nem csodáljuk, ha lidércnyomás gyötri őket a sok igazságtalanság miatt és a jövőre gondolva, vízió gyötri őket. Sőt revízió.

II.

Amit elrontott a Mars,
Azt helyrehozza az Ars.

III.

Victor Marguerite, a kiváló író indította el a nagy mozgalmat az „Evolution” hasábjain a békeszerződés revíziója érdekében. Úgy látszik, a francia szellem nagy evolúción megy keresztül.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ.
MOLNÁR JENŐ DR.
MŰVESZETI FOMUNKATÁRS:
GÁSPÁR ANTAL
LAPTULAJDONOS:
BORSSZEM JANKÓ LÁPKIADÓ RT.
IGAZGATÓ: MOLNÁR EMIL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. MOZSÁR U. 9. TEL.: AUT. 233-24.
NYOMATOTT
BIRÓ MIKLÓS NYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN
VII. RÓZSA UCCA 25

A BORSSZEM JANKÓ
előfizetési árai:

Egész évre . . . 20 pengő — fillér
Félévre . . . 10 pengő 50 fillér
Negyedévre . . . 5 pengő 50 fillér

Képrejtvény

1928

A múlt számban közölt rejtvény megfejtése: „A jég hátán is megél.” A megfejtők közül Gross Fülöp (Budapest, Király u. 81.) kap könyvjutalmat.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MOLNÁR JENŐ

BUDAPEST, 1928 DECEMBER 20. * 36 (3111.) SZÁM * HATVANEGYEDIKÉVFOLYAM

A Kertész-uccában

— Sose búsulj, öregem... Most megyek a jósnőhöz... majd neked is jövendöltetek egy elegáns autót, hogy legyen mit beállíts a Cyklop-garázsba.